

Ženy rodí později, je to západní trend

Vzdělání, kariéra, bydlení - hlavní důvody, proč Pražané proti jiným částem republiky odkládají porod

Věk matek při narození prvního dítěte je v Praze více než o dva roky vyšší, než je český průměr. V roce 2003 přesáhl jejich věk osmdvaacet let. Lidé chtějí nejdříve bydlet, někteří dávají přednost kariéře. Porodů nyní v metropoli sice přibývá, Pražanů je však čím dál méně.

Praha - Ve dvou postýlkách u okna pospávají čtrnáctidenní dvojčata Michal a Martin. Chlapci se narodili předčasné a jejich devětatřicetiletá matka Martina Picková s nimi v podolské porodnici čeká, až budou vážit přes dva kilogramy, aby se mohli vrátit domů do nového bytu na Spořilově.

„Chtěla jsem děti už kolem pětadvaceti, ale bydleli jsme s manželem v garsonce. On byl pro ty praktické důvody, chtěl, abychom nejdříve měli vhodný byt. Já bych to hodila za hlavu, ale důležité je, že teď jsme spokojeni oba.“ říká u postýlce Picková.

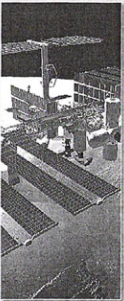
Právě bydlení je jedním z důvodů, proč si lidé na děti raději počkají. „Některé stejně staré kamarádky už rok nebo dva dítě mají, ale jiné se do toho ještě nehnu. Říkají, že mají čas,“ podotýká matka dvojčat.

Porodů zvolna přibývá

Trend potvrzují nejen statistická čísla, ale i lidé, kteří se s matkami denně setkávají. Jako staniční sestera porodnického oddělení v Podolí Jana Kollarová, která zde pracuje už pětadvacátým rokem. „Zatímco kdysi porody osmnáctiletých nebyly výjimkou, dnes výjimkou jsou. I otcové jsou starší,“ říká podle zkušenosti zdravotní sestra.

Od padesátých let počty naroze-

■ Pražané očima statistiků

	1930	1950	1970	2003	2050
Počet obyvatel (v tisících)	830,98	933,37	1077,18	1161,85	898,40
Porodnost (narození na 1000 obyvatel)	12,6	15,9	11,8	8,7	8,4
Úmrtnost (zemeli na 1000 obyvatel)	10,9	10,7	14,3	11,6	15,7
Naděje dožití (v letech)					
muži	54,2*	62,3*	66,1*	73,7	80,2
ženy	58,0*	67,0*	73,0*	79,2	85,0

* údaje za celou republiku, regionální hodnoty nebyly sledovány

Pramen: Český statistický úřad

grafika: gill

ných dětí s mentální výkvy klesají. Údaje Českého statistického úřadu (ČSÚ) přitom ukazují, že výrazně porodnost klesla po pádu komunistického režimu v roce 1989 v metropoli i v celé zemi, obdobně jako počet sňatků.

Zároveň se však snížil počet po-

tratů a zvýšil se předpokládaný věk, kterého se lidé v metropoli dožijí. Nejnižší míru porodnosti statistici zaznamenali v roce 1996, to znamená 7,3 novorozence na tisíc obyvatel. Od té doby se čísla začala obracet a počet narozených dětí v posledních letech mírně roste.

Roste však i věk jejich matek. Primář porodnického oddělení v Ústavu pro matku a dítě v Podolí Jan Kovařík zde pracuje už osmdvaacet let. Když ve svém oboru začal, ženy podle něj měly první dítě v průměru kolem dvaadvaceti až třidvaceti let.

„Mivali jsme ale i šestnáctileté dívky. Díky populační politice se tento trend mění směrem k západnímu stylu života, kde už tehdy ženy rodily první dítě zhruba v osmdvaacet letech,“ říká Kovařík. „Lidé chtějí něco zažít, být soběstační a bytová politika nahrává tomu, že

mají lidé děti později,“ podotýká Jenom v podolské porodnici se v roce 2003 uskutečnilo 3272 porodů, loni jich bylo ještě o 520 víc. „Celkově v Praze v loňském roce stoupl počet dětí proti roku 2003 o tisíc,“ dodal primář. Klesá sice počet rodičů Pražanek, přibývá však středočeských matek, které sem přijíždějí rodit. Přibývá také děti ze zkmavek.

Pražané stárnou

Od roku 1990 v Praze výrazně klesá počet umělých přerušení těhotenství. V metropoli i v Česku v roce 2003 statistici zaznamenali historicky nejnižší počet interrupcí. Ve srovnání s ročním počtem potratů v osmdesátých letech jsou nyní roční počty interrupcí v Praze zhruba třetinové.

A to přesto, že se zde po přelomu tisíciletí rodi asi čtvrtina dětí mimo manželství. Je to o něco méně než jinde v zemi, český průměr totiž přesahuje osmdvaacet procent. „Překvapilo mě, že v Praze na rozdíel od ostatních regionů například poklesl počet mimomanželských dětí. Dříve bylo v Praze počet těchto dětí jednoznačně nejvyšší,“ říká Eva Vojtová, vedoucí informačního oddělení pražské pobočky ČSÚ.

Ani zvyšující se počet narozených dětí zatím nezabraňuje tomu, že obyvatelstvo ve městě stárne. Úmrtnost je přitom v Praze v současné době nejnižší od konce padesátých let.

Důležité nyní pro město je, že od roku 2002 se sem stěhuje více lidí, než kolik Prahu opouští. Díky migraci tak v metropoli roste počet lidí v produktivním věku.

JAN DAVÍD
s přispěním Libora Hrušky

11 ČTK